

det, maa som man saa ofte maa, erhverve sig paa egen Haand de for ham nødvendige Kundskaber deri. Jeg tror ikke, at det vil være forbundet med saa store Vanskeligheder, som den ærede Ordfører mente. Jeg skal imidlertid gjentage, at dette Spørgsmaal ikke er et af dem, som vi holde saa udelukkende fast paa, og maatte vilde det ikke være fremkommet i denne Form, hvis vi ikke havde havt en Formodning om, at denne Sag ikke vilde blive ført tilende i denne Session, og at det altsaa mere gjaldt om at bringe dette Spørgsmaal frem i en bestemt Form, før at det senere kunde blive Gjenstand for en nyere Overveelse. Hvis man kan finde en anden Vej, hvorigjennem man kan naa det, som er Hovedresultatet for os, nemlig en Rettelse, en Formindfælselse af Arbejdet, saa skal jeg være meget villig til at gaa en saadan Vej. Der er dog et andet Hensyn, jeg heller ikke kan lade uberørt, som har ført os til det nævnte Forslag, og det er Forholdet til de nuværende Realklasser. De Herrer vide jo, at der ved flere af de høiere Skoler ved Siden af Klasserne for den lærde Undervisning er Klasser for Realbannelsen, som afsluttes med den uddvidede Afgangsexamen for Realelever; hvorledes vil nu disse Klassers Stilling blive? Efter Hvertallets Forslag ville de falde aldeles bort, og efter Ministerens Forslag ville de vanskeligt kunne bevares. Ophævelsen af disse Klasser vil da føre til, at Realeleverne enten maa gaa ind i den mathematisk Afdeling, altsaa lære Latin med, eller gaa bort fra Skolen og søge deres Uddannelse andetsteds. Dette Sidste vil vistnok blive det Almindelige, thi disse Elever afslutte deres Undervisning med det 15de eller 16de Aar, for dem vil en hel Del af de Synspunkter, der tale for Latin, ikke have nogensomhelst Betydning; men de ville derimod komme til at savne Kundskaber, der ere dem nødvendige. Vil man nu sige: det kan ogsaa være det samme, thi saa vil der danne sig private Skoler, saa tror jeg, at det har vist sig, hvor vanskeligt det er rundt om i Provindserne at føre Skolen til dette Maal. Vi ville altsaa, saavidt jeg kan se, komme dertil, at vi med Hensyn til Realbannelsen gaa et Skridt tilbage,

opgive Noget af det, vi have vundet, og Noget, hvorpaa der i høi Grad sættes Pris; thi Enhver, der har fulgt Skolens Historie, vil vide, at der i denne Retning er en bestandig, vorende Tilgang af Elever. Det er af disse Hensyn, at jeg har troet man maatte gaa denne Vej. Endnu maa jeg gjøre en Indsigelse imod en Paastand af den ærede Ordfører, som er udtalt i Betænkningen. Han mener nemlig, at disse forskjellige Forslag ere saa nøie forbundne med hinanden, at den, der stemmer for det ene, ogsaa absolut maa stemme for de andre. Ja, ganske vist har den ærede Ordfører stillet det saaledes i Betænkningen, men der er ikke nogen indre Nødvendighed derfor. Man kan meget godt f. Ex. ønske Skolen indskrænket til 4 Klasser, man kan meget godt ønske to Skoler nedlagte, man kan meget godt ønske en Examenkommission og dog være imod en Tredeling af Skolen. Det vil imidlertid ikke være muligt, saaledes som Forslagene nu foreligge til Afstemning, at kunne gennemføre det, men jeg vil dog henstille til de Herrer, der forøvrigt maatte være enige med Hvertallet, men i dette Punkt ikke dele den stærke Tro paa den nordiske Skoles Fremtid, at stemme imod den. Man vil da til 3die Behandling kunne foreslaa de fornødne Forandringer.

Formanden: Med Hensyn til det ærede Medlems Uttring om den Maade, hvorpaa Forslagene ere satte til Forhandling, skal jeg bemærke, at naar der er stillet to Rækker af Ændringsforslag, som væsentlig udgjøre Helheder, vil jeg i Reglen antage at gavne Forhandlingerne ved at sætte dem under Forhandling under Et, idet man ved at dele dem vanskeligt vil kunne undgaa en dobbelt Forhandling over den samme Realitet under de to Afdelinger, hvori man sætter Forslagene under Forhandling. Desuden er der her enkelte praktiske Vanskeligheder for en Deling, hvilke det ærede Medlem vistnok ikke har været opmærksom paa ved sine Uttringer, idet f. Ex. Vedtagelsen af Ændringsforslagene under Nr. 1 vil have til nødvendig Følge, at Ændringsforslaget under Nr. 16 vedtages, det vil sige, at § 6 udstemmes. Vedtagelsen af Ændringsforslaget under Nr. 3 vil have en lignende